

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มีการกล่าวกันเสมอ ๆ ว่า ในปัจจุบัน เรามีชีวิตอยู่ในยุคของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การกล่าวเช่นนี้ อาจเป็นความจริงเพียงบางส่วนเท่านั้น นั่นคือ วิทยาศาสตร์ได้ครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ของชีวิตเราเป็นอันมาก แต่ในขณะเดียวกัน เราก็ได้ดำเนินชีวิตของเราตามขนบธรรมเนียม ประเพณี และความเชื่อถือซึ่งกลางกันอยู่ไม่น้อย กล่าวคือ ในยุคนี้แม้ว่าเราจะดำเนินชีวิตโดยอาศัย หลักทางวิทยาศาสตร์มากกว่าบรรพบุรุษเมื่อ 10 ศตวรรษที่ผ่านมาแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีการปฏิบัติในวิธีการที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับตามหลักการของวิทยาศาสตร์เป็นอันมากเช่นเดียวกัน (เอกสารประกอบการสอน, 2535) สิ่งหนึ่งก็คือ ไซยศาสตร์และความเชื่อซึ่งกลาง

มนุษย์เรายังมีความเชื่อและมีความเลื่อมใสในวิชาไซยศาสตร์ไม่เสื่อมคลาย แม้แต่ผู้ที่ได้รับการศึกษาสมัยใหม่ ก็ยังเลื่อมใสในความมหัศจรรย์บางอย่างอยู่ไม่น้อย ประภาพรรณ วิจิตรวาทการ (อ้างใน หลวงวิจิตรวาทการ, 2532) กล่าวว่า "บรรดาอย่าคิดว่าเป็นสิ่งเหลวไหลมง่าย ไม่ทันสมัย ขอให้ช่วยกันค้นคว้าพิจารณาองานแง่งดินแง่วิชาการ จะสนุกสนานนำคิด นำค้นคว้าหาเหตุผล จะเป็นการค้นคว้าความลึกกลับที่มหัศจรรย์" คำว่ามหัศจรรย์ หมายถึงสิ่งแปลกประหลาดเหนือความคิดทั่วไป พิสูจน์ให้เห็นด้วยตาหรือเข้าใจกันง่าย ๆ ไม่ได้ แต่ก็มีปรากฏการณ์ที่แสดงออกมาซึ่งเราไม่สามารถปฏิเสธได้ว่า เป็นเรื่องเหลวไหลไร้สาระเสียทีเดียว วิทยาการแพทย์สมัยใหม่ได้เจริญก้าวหน้าแล้วมากมาย แต่ก็ยังไม่สามารถทำลายความเชื่อความเลื่อมใสในวิธีการรักษาโรคด้วยมนต์หรือด้วยการเสกเป่า ที่เราเรียกว่า ไซยศาสตร์ ได้ มนุษย์ยังไม่หมดความเชื่อในเรื่องนี้ ความเชื่อความเลื่อมใสยังมีอยู่ทั่วไป และไม่ใช่ว่าคนป่าเถื่อน หรือคนที่ได้รับการศึกษาเท่านั้น คนที่อาศัยอยู่ในเมืองใหญ่ ๆ คนที่ได้รับการศึกษามีวิชาความรู้อย่างใหม่ที่สุด และอยู่ใจกลางพระนคร ก็ยังยอมรับการรักษาโรคด้วยเวทมนต์ และยอมรับการรดน้ำมนต์ หรือพิธีการต่าง ๆ

จากอาจารย์ที่นิยมกันว่ามีเวทมนต์ขลัง เพื่อความมีโชคดี เพื่อความสำเร็จ เพื่อความเจริญรุ่งเรือง และบุคคลนั้น ๆ ก็ไม่ปรากฏว่าตกอับยากเข็ญ ดังเช่นกรณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม ที่เข้ารับการเจิมอักขระ และพรหมนี้มนต์จากหลวงปู่คร่ำ อ.แก่ง จ.ระยอง เพื่อที่จะให้ได้เป็นรัฐมนตรีกระทรวงแรงงาน ก็ได้เป็นอย่างดีไม่รู้ตัวมาก่อน หลังจากปรับคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ 2 (ไทยรัฐ, 2536)

ไสยศาสตร์เป็นวิชาที่เร้นลับ และอยู่คู่มนุษยมาช้านานจวบจนกระทั่งปัจจุบัน ในสมัยโบราณ พระมหากษัตริย์ ชุนศึก แม่ทัพนายกองทั้งหลายต่างก็ต้องเล่าเรียนวิชาไสยศาสตร์ด้วยกันทั้งสิ้น ดังเช่น พลเรือเอก กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ซึ่งเป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และท่านเจ้าจอมมารดาโหมด ท่านสำเร็จการศึกษาด้านการทหารเรือจากประเทศอังกฤษ ได้ทรงพัฒนากองทัพเรือไทยจนก้าวหน้าเทียบเท่าอาณานิคมประเทศจนผู้คนชานานามพระองค์ท่านว่า พระบิดาแห่งกองทัพเรือไทย หรือที่หลาย ๆ คนเรียกพระองค์ท่านว่า "เสด็จเตี้ย" ก็ทรงเลื่อมใสในวิชาไสยศาสตร์ การที่พระองค์ทรงเลื่อมใสในวิชาไสยศาสตร์ก็เนื่องจากพระองค์เจ้าวิบูลย์พรรณได้ถวายพระเครื่ององค์หนึ่งแก่ท่าน โดยอ้างว่าเป็นพระเครื่องที่มีความศักดิ์สิทธิ์เป็นยอด ตกทอดมาแต่ครั้งวังหน้า ท่านจึงได้ทำการพิสูจน์โดยให้มหาดเล็กนำพระใบฎีกาไว้ที่ปลายกิ่งไม้ แล้วบัญชาให้นาวาเอกพลหุรัักษ์เป็นผู้ทดลองยิงด้วยปืน ร.ศ. บรรจุกระสุนที่คัดเลือกเป็นพิเศษ ยิงไปที่พระเครื่องนั้น ปรากฏว่ากระสุนด้านทั้งสามนัด ท่านจึงสั่งให้หันกระบอกปืนไปทางอื่น ปืนกลับยิงได้ทั้งสามนัด นับแต่นั้นมา พระองค์จึงมีความเชื่อทางด้านไสยศาสตร์และเสาะหาพระอาจารย์ผู้ทรงคุณวิเศษเพื่อที่จะศึกษาวิชาอยู่เสมอ (วิษณุ บุญนิม, 2536)

การใช้ไสยศาสตร์และการเชื่อถือโหราศาสตร์เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านไทยที่มีมานาน เท่าที่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด มีกล่าวไว้ในพระราชพงศาวดารและในวรรณคดีต่าง ๆ ที่เมื่อเกิดศึกสงครามก็จะมีอาจารย์ทำเครื่องรางของขลังแจกทหารเพื่อเป็นการบำรุงขวัญทหาร ทำให้ทหารมีความฮึกเหิม ไม่เกรงกลัวข้าศึกศัตรู มีความมั่นใจในความสามารถของตน และเชื่อมั่นในสิ่งที่อาจารย์เสกเป่าให้ ดังที่ได้มีกล่าวไว้ในวรรณคดีเสภา เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนขุนแผนมาลักพานางวันทองไป ขุนช้างก่อนที่จะออกติดตาม ก็ได้แต่งตัวเตรียมเครื่องรางของขลัง ดังกลอนที่ว่า (ทัศนีย์ สุจินะพงษ์, 2516)

จัดแจงแต่งตัวนุ่งยก	เข็มขัดรัดอกแล้วโจงหาง
ผูกตัวเข้าเป็นพรวนล้วนเครื่องราง	พระปรอททอดหว่างมวงคลวง
ผูกไข่ตันทองแดงกัมเพงเพชร	ไข่เปิดเป็นหินขม้นมวง
ตะกรุดโทนของท่านอาจารย์คง	แล้วอมองคัมภีร์วิมส์จำจิงจิง

ปัจจุบันความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีได้ก้าวหน้าไปอย่างมาก การแข่งขันกีฬาจึงต้องอาศัยหลักวิชาการทางวิทยาศาสตร์การกีฬา ซึ่งครอบคลุมในสาขา วิชาสรีรวิทยา การออกกำลังกาย จิตวิทยาการกีฬา ชีวกลศาสตร์การกีฬา เวชศาสตร์การกีฬา สังคมวิทยา การกีฬา วิทยาการการจัดกีฬา โภชนาการการกีฬา เทคโนโลยีการกีฬา หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยทำให้การแข่งขันกีฬา และการฝึกซ้อมกีฬามีหลักการและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังที่ อนันต์ อัครชู (2532) กล่าวว่า "การที่จะทำให้ นักกีฬาเก่งได้ นอกจากจะเป็นเพราะพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ การเรียนรู้แล้ว การฝึกหัด ประมาณการฝึกหัด ระยะเวลาในการฝึกในแต่ละครั้ง และรวมวันฝึกในแต่ละสัปดาห์ที่มีความสำคัญมาก" เพราะการฝึกโดยมีหลักการที่ถูกต้อง จะทำให้ทักษะดีขึ้น จะทำให้เกิดการเรียนรู้ และมีความชำนาญ เมื่อมีการแข่งขันจริง เกิดความมั่นใจ แสดงความสามารถได้เต็มที่ อาจจะนำไปสู่ชัยชนะได้

ผู้ฝึกที่ดี นอกจากจะมีความรู้ด้าน ด้านการกีฬาที่รับผิดชอบ ความสามารถด้านวิชาหรือกีฬาที่ตนเป็นผู้ฝึกแล้ว ผู้ฝึกที่ดีจะต้องมีความรู้ พื้นฐานด้าน กีฬาเวชศาสตร์ สรีรวิทยาการออกกำลังกาย และวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว นอกจากวิชาความรู้ต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ จะช่วยให้ผู้ฝึกฝึกนักกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นแล้ว ผู้ฝึกหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักกีฬาที่ดี ต้องไม่ลืมศาสตร์อีกสาขาวิชาหนึ่ง ที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญสำหรับสถานการณ์การแข่งขันกีฬาในระดับสูง นั่นคือ ศาสตร์สาขาวิชาจิตวิทยาการกีฬา ดังที่ ศิลปชัย สุวรรณธาดา (2533) ได้กล่าวว่า "ความสามารถของนักกีฬาทั้งการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันนั้น กล่าวได้ว่ามีปัจจัย 3 ประการ คือ ระดับทักษะ สมรรถภาพทางกาย และสมรรถภาพทางจิต ซึ่งจะเห็นได้ว่าสมรรถภาพทางจิตนั้นเป็น ส่วนสำคัญที่จะทำให้ นักกีฬามีความพร้อมที่จะฝึกซ้อม หรือแข่งขันได้เต็มความสามารถสูงสุด"

แฮร์ริส (Haris, 1984 อ้างใน วรดิศ จงใจ, 2534) ได้กล่าวถึงจิตวิทยาการกีฬา (Sport psychology) ว่า เป็นสิ่งสำคัญในการฝึกนักกีฬาที่จะเข้าร่วมการแข่งขัน ให้

เรียนรู้ ทักษะและกลยุทธ์ต่าง ๆ (Strategies) หรือใช้ในการช่วยจิตบำบัด หรือใช้ในแง่จิตวิทยา กับการกีฬา ผู้ฝึกสอนและนักกีฬาที่ทำการฝึกซ้อมกีฬาโดยใช้หลักการทางจิตวิทยาจะช่วยให้ทักษะ พัฒนาได้ดียิ่งขึ้น โดยสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์การแข่งขันได้อย่างดี (Competitive sport situation) ในการเตรียมตัวเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันของนักกีฬา ผู้ฝึกสอนควรจะฝึกทักษะทางร่างกายควบคู่ไปกับทักษะทางด้านจิตใจ (Mental skills) และกลยุทธ์การเรียนรู้ (Strategies) รวมทั้งทักษะทางด้านจิตวิทยา (Psychological skills) ควบคู่ไปด้วย

มวยไทย เป็นกีฬาของไทย ที่เก่าแก่ มีมาแต่โบราณกาล และเป็นที่ยอมรับของประชาชนทุกยุคทุกสมัย เป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้งในเชิงกีฬาและการต่อสู้จริง ๆ แต่เดิม มักจะฝึกสอนกันในบรรดาเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ หรือเฉพาะพระมหากษัตริย์และขุนนางฝ่ายทหารเท่านั้น ต่อมาจึงได้แพร่หลายไปถึงสามัญชน โดยได้รับการเผยแพร่จากบรรดาอาจารย์ที่เคยเป็นยอดขุนพล หรือยอดนักรบมาแล้ว วิทยาการจึงได้แพร่หลายและคงอยู่ตราบเท่าทุกวันนี้

ไสยศาสตร์และความเชื่อโหราศาสตร์เกี่ยวข้องกับการแข่งขันชกมวยไทย ดังจะเห็นได้ที่ก่อนการแข่งขันมวยไทย นักมวยทั้งสองจะทำการไหว้ครูและรำยาตรา คือ นักมวยจะกราบ 3 ครั้ง เพื่อระลึกถึง ปิตา มารดา ครูบาอาจารย์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพนับถือ ตลอดจนขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยให้มาช่วยคุ้มครองตน และขอให้ได้ชัยชนะด้วยความปลอดภัยในที่สุด แล้วจึงทำการรำยาตราไปรอบ ๆ เวที ตามแบบฉบับของครูที่ได้สอนให้ไว้โดยตลอด การแต่งกาย นักมวยจะสวมมงคล ซึ่งถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ครูบาอาจารย์ได้ทำพิธีปลุกเสกไว้ที่ศีรษะ และจะสวมไว้ตั้งแต่ขึ้นบนเวที ทำการไหว้ครูและรำยาตราจนจะเริ่มการแข่งขัน จึงจะถอดออก

ปัญญา โกรทศน์ (2527) ได้กล่าวถึงการใช้ไสยศาสตร์ในการแข่งขันชกมวยไทย ว่า "ครูจะพร่ำสอนถ่ายทอดเวทย์มนต์คาถา หาของขลังให้ศิษย์ที่จะเข้าราวี ได้มีชัยชนะ แข็งแกร่ง เหนียวและใจคอมั่นคงไม่โรลเล"

นอกจากนั้น ปัญญา โกรทศน์ ยังได้กล่าวถึงเรื่องราวที่พบเห็นในปัจจุบัน เช่น มงคล และประเจียด ว่า

มงคล บินผ้าแถบแคบ ๆ ที่ลงเลขยันต์ แล้วม้วนกลมพันด้วยด้ายหรือสายสิญจ์ห่อหุ้มด้วยผ้า ซึ่งได้ผ่านพิธีกรรมจากครูอาจารย์ผู้ทรงวิทยาคมแล้ว ขดเป็นหางยาวพองามไว้ตรงข้างหลัง สำหรับสวมหัวและจะพบในหลายถิ่นอาจใช้สายสิญจ์เส้นเล็ก ๆ หลาย ๆ เส้น มารวมข้วนเข้า เป็นเส้นเดียวกันรอยให้ใหญ่กว่านิ้วหัวแม่มือสักเล็กน้อย ยาวพอที่จะขดรอบศีรษะของนักมวยได้ แล้วรวบปลายทั้งสองข้างเข้าด้วยกัน เมื่อขดรวมเข้าแล้วจะมีรูปร่างคล้ายไข่ เพื่อความมั่นคงถาวร มักจะหุ้มด้วยผ้าประเจียดหรือผ้ายันต์ตลอดอัน รอยปล่อยให้ชายทั้งสองยื่นออกมาพอสมควร เหมือนไส้ของเทียนไขั้ง

ประเจียด เป็นเครื่องรางอีกประเภทหนึ่ง ที่ใช้ผูกติดตัวกับนักมวยตลอดเวลาในขณะที่ทำการต่อสู้ ประเจียดเป็นผ้าขาวเนื้อดี มีเนื้อบาง ที่เรียกกันว่า ผ้าสาหลู ในบางครั้งอาจเป็นสีแดง ผ้าประเจียดโดยทั่วไป จะลงเลขยันต์ "มหาอำนาจ" หรือ "ชาติรี มหายันต์" ซึ่งบรรจุมนต์ขลังของครูหรือเกจิอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ วงการมวยไทย นิยมใช้ผ้าประเจียดรัดต้นแขน เพื่อเพิ่มพลังกำลังและป้องกันอันตรายจากการต่อสู้ได้อย่างดี

การใช้ไสยศาสตร์และความเชื่อของนักมวยในสิ่งต่าง ๆ มีอยู่มากมาย อาทิเช่น นักมวยและครูมวยในสมัยก่อนจะสรรหาคาถาปลุกเสกเพื่อเร้าใจให้เข้มแข็ง กร้าวแกร่ง ยกตัวอย่างเช่น หลุย เดชศักดิ์ นักมวยลูกหม้อฝิจากโคราช เมืองมวยอีสาน ผู้มีพลังหมัดซ้ายที่หนักหน่วง เป็นศิษย์ของพระภิกษุองค์หนึ่งในป่าลึก ที่เป็นผู้พร่ำสอนไสยศาสตร์ให้แก่เขา หลุยเป็นคนเคร่งในคาถาอาคมมาก กางเกงที่เขาสวมขึ้นชกทุกครั้ง คือกางเกงที่มีสีเขี้ยวแก่แก่คร่ำคร่าเพียงตัวเดียว เขาไม่เคยเปลี่ยนเลย เมื่อถึงวันชกเขาจะใช้น้ำมันต์มาลูบไล่ตามตัวและหัวจนผมเผ้ายุ่งเหยิงไปหมด เขาจะทำเช่นนี้จนหน้าเขี้ยวคล้ำ เปลี่ยนไปเป็นคนละคน และก่อนขึ้นเวที เขาจะหมอบกราบที่บันไดขึ้นเวทีเป็นเวลานาน ท่องคาถาไปจนจบ ในขณะที่ท่องคาถาหรือรำมนต์อยู่ มือก็หยิบเอาฝุ่นที่พื้นหรือบนบันได เวทีโรยไปบนหัวตัวเอง ยามที่เขาขึ้นเวทีชก หลุยจะก้มเอาหน้าผากจรดกับพื้นเวที ท่องคาถาไปนาน การไหว้ครูของเขาทุกครั้ง แพทจะกล่าวได้ว่า นานกว่าการชกเสียด้วยซ้ำ

จากการบอกเล่าของผู้รู้ในวงการมวยสมัยโบราณ เกี่ยวกับการก้มลงกราบที่บันไดก่อนขึ้นเวทีและหยิบฝุ่นผงตรงบันไดโรยหัว ว่า การหยิบผงดังกล่าวต้องมีการบริกรรมคาถาเป่าลมระรวย แล้วว่าคาถาพร้อมกับประลึกถึงคุณพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ เพื่อแผ่เมตตาจิต และเป็นการทำ

าให้จิตใจของคู่ต่อสู้อ่อนลง เกิดความเมตตาสงสารเรา เป็นการผ่อนหนักให้เป็นเบา คาถาที่ใช้อาจใช้ คาถาที่มีชื่อว่า หนุมานคลุกฝุ่น หรืออาจใช้แป้งทาให้ทั่วตัวแทนก็ได้ โดยตั้ง นะโม 3 จบ แล้วตามด้วยคาถาว่า ะ ทุ มา ณะ สึง สะ ตัง

นอกจากนั้น การก้มลงกราบที่พื้นดินก่อนเข้าไปในเวทีที่มีสังเวียนเป็นดินและหีบฝุ่นผงมารายหัว บางท่านก็ว่า เป็นอุบายเพื่อที่จะให้รู้ว่าพื้นดินที่จะเข้าไปต่อสู้กับปรปักษ์นั้นเป็นดินอะไร จึงหาอุบายว่าท่องคาถาแล้วใช้มือแตะพื้นดินดู หากเป็นดินเหนียว ก็จะทำให้รู้ว่าการยกเท้าจะไม่คล่องจำเป็นต้องใช้หมัดและศอกกำหนัก หากเป็นดินแข็งก็จะได้เตะลุยใส่เตะเข้าไปได้ หรือหากเป็นดินทรายก็ต้องระวังจะลื่นหกล้ม เป็นต้น

ก่อนที่นักมวยจะก้าวเข้าสู่สังเวียน นักมวยบางคนอาจจะยื่นเอามือเกาะเชือกแล้วลูบไปมา พร้อมกับบริกรรมคาถา หัวใจ 108 คาถาดอนโรบสต์ หรือคาถาดอนเสมา บางทีก็ใช้คาถากันตอนว่า "พุทฺธังอาราธนาณัง ธัมมังอาราธนาณัง สังฆังอาราธนาณัง" แล้วจึงกระโดดข้ามเชือกเข้าไป

ไสยศาสตร์และความเชื่อถือโรคกลาง เป็นกุศโลบายหนึ่งในการทำให้บุคคลมีความมั่นใจ เกิดความฮึกเหิม มีความกล้าหาญ บากบั่นไม่ย่อ เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาของมนุษย์มาช้านาน แต่เนื่องจากเป็นศาสตร์ที่ไม่สามารถพิสูจน์ให้เห็นเหตุผล และความเป็นมาในสิ่งที่เกิดขึ้นได้ ทำให้เกิดการไม่ยอมรับในศาสตร์ดังกล่าว ซึ่งน่าจะเป็นใบดั่งคากกล่าวของ หลวงวิจิตรวาทการที่ว่า "เป็นเพราะเราไม่รู้ หรือรู้ไม่เท่าทันคนโบราณ" จึงนับว่าถูกต้อง ดังที่มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับความเชื่อไสยศาสตร์ของนักรบไทย (ลาวัญญ์ สุกกรี, ประชานุกรมการสอบวิทยานิพนธ์, 25 เมษายน 2537) ในการรบครั้งหนึ่ง อาจารย์ผู้ฆ้องเวทย์ได้นำพระเครื่องรางออกมาเสกเป่าแล้วเอาใส่เข้าไปในปากของศิษย์ห้าร้อย เมื่อศิษย์ได้อมพระไว้ก็รู้สึกเหมือนกับว่าพระเครื่องดันได้ก็เกิดความฮึกเหิม ไม่กลัวตาย นุกเข้าไปทำลายล้างศัตรูได้อย่างมากมาย จนได้รับชัยชนะ ซึ่งแท้จริง สิ่งที่อาจารย์ได้นำใส่เข้าไปในปากของนักรบผู้นั้นก็คือ ลูกเจียตตัวเล็ก ๆ แต่ด้วยความเชื่อที่มีอยู่อย่างแรงกล้า ก็สามารถทำให้สถานการณ์ที่กำลังตึงเครียดอยู่นั้น กลายเป็นดีได้

นอกจากสิ่งที่มีมนุษย์ถือและเชื่อว่าเป็นโรคกลางของแต่ละคน จะทำให้ผู้มีความเชื่อเป็นผู้ที่มีความมั่นใจ ไม่ท้อถอย และทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดมีความเชื่อในสิ่งนั้น ๆ เพราะคิดว่าจะทำให้เกิดผลดีแก่ตนด้วยแล้ว ความเชื่อบางประการ จากคาบอกล่าของ ศิลปชัย สุวรรณชาติ (กรรมการสอบวิทยานิพนธ์, 25 เมษายน 2537) ถึงความเชื่อของผู้ฝึกสอนฟุตบอลที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งงาน

ต่างประเทศ เกี่ยวกับการจัดให้ผู้เล่นและผู้ที่เกี่ยวข้องกับทีมในงานที่ที่เคยนั่งเหมือนกับบนเครื่องบินของคนที่ได้รับชัยชนะ และเป็นเช่นนี้ทุกครั้งที่ทีมจะลงแข่งขัน ซึ่งความเชื่อดังกล่าวนี จะดูว่าไรเหตุผลไปเสียทีเดียวก็ไม่ถูกต้องนักอย่างน้อย การที่ผู้เล่นและผู้ที่เกี่ยวข้องกับทีมในงานที่ที่เคยนั่ง หรือเคยนั่งชิดกับใครในทีม ก็ถือได้ว่าเป็นการตรวจสอบความพร้อมของทีมก่อนแข่งขัน ใครที่ผู้เล่นอาจจะต้องคอยขานเสียงมองออกมาจากสนามบ่อย ๆ เพื่อสังเกตสัญญาณ (Signal) ที่จะเล่นหรือใช้กลยุทธ์ใด เมื่อมองออกมา ก็จะเห็นได้ทุกครั้ง พร้อมทั้งรับทราบสัญญาณการเล่น ทำให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่องของเกม เปลี่ยนจากการเป็นฝ่ายรับอย่างหนัก เป็นฝ่ายรุกที่มีพลังขึ้นมาทันที นอกจากนั้น ยังเกิดความมั่นใจได้ว่าทีมของตนยังอยู่ท่ามกลางใจกันอย่างคับคั่ง เป็นต้น

ผู้วิจัย ในฐานะที่เคยเป็นนักมวยไทย เข้าแข่งขันชมมวยในเวทีมาตรฐานราชาเนินมาแล้ว และได้คลุกคลีกับบรรดานักมวยที่มีชื่อเสียง หัวหน้าคณะและผู้ฝึกสอน เป็นจำนวนมากและเป็นเวลานาน มีความคิดเห็นว่าการใช้วิทยาศาสตร์และความเชื่อโรคลงของนักมวยเป็นเรื่องที่น่าสนใจ น่าจะได้ศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการกีฬา ที่เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านไทยมานาน ที่ผู้คนสมัยปัจจุบันน่าจะได้รับการและหาทางดัดแปลง ปรับปรุงนำไปใช้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการใช้วิทยาศาสตร์และความเชื่อโรคลงของนักมวยระดับแชมป์เปี้ยน ในการแข่งขันมวยไทย ตามการรับรู้ของนักมวย หัวหน้าคณะและผู้ฝึกสอน ว่าจะมีวิธีการใช้ หรือมีความเชื่อโรคลงในเรื่องใด อย่างไร และด้วยวิธีใด เพื่อผลการศึกษาที่อาจจะ เป็นประโยชน์สำหรับนักกีฬาประเภทอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้วิทยาศาสตร์และความเชื่อโรคลงของนักมวยระดับแชมป์เปี้ยน ในการแข่งขันมวยไทย ตามการรับรู้ของนักมวย หัวหน้าคณะและผู้ฝึกสอน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการใช้วิทยาศาสตร์และความเชื่อโรคลงของนักมวยระดับแชมป์เปี้ยน ในการแข่งขันมวยไทย ตามการรับรู้ของนักมวย หัวหน้าคณะและผู้ฝึกสอน โดยมีกลุ่มประชากรคือ

1. แคมป์เยาวชนมวยไทย จาก

1.1 เวทีมวยราชดำเนิน

1.1.1 แคมป์เยาวชนจำนวน 15 รุ่น ๆ ละ 1 คน รวม 15 คน

1.1.2 หัวหน้าคณะและผู้ฝึกสอนขึ้นอยู่กับจำนวนแคมป์เยาวชนที่มีหัวหน้าคณะและผู้ฝึกสอนเป็นคนเดียวกัน อย่างน้อยฝ่ายละ 1 คน รวมเป็น 30 คน

1.2 เวทีมวยลุมพินี

1.2.1 แคมป์เยาวชนจำนวน 13 รุ่นๆละ 1 คน รวม 13 คน

1.2.2 หัวหน้าคณะและผู้ฝึกสอนขึ้นอยู่กับจำนวนแคมป์เยาวชนที่มีหัวหน้าคณะและผู้ฝึกสอนเป็นคนเดียวกัน อย่างน้อยฝ่ายละ 1 คน รวมเป็น 26 คน

2. การวิจัยในครั้งนี้ จะศึกษาการใช้ไสยศาสตร์และความเชื่อโรชกลางของนักมวยระดับแคมป์เยาวชน ในการแข่งขันมวยไทยของแคมป์เยาวชนเวทีมวยราชดำเนินและเวทีมวยลุมพินี จากการจัดอันดับครั้งล่าสุด เดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2536

3. การศึกษาการใช้ไสยศาสตร์ จะศึกษาในด้านต่อไปนี้

3.1.1 ด้านช่วงเวลาที่ใช้

3.1.2 ด้านสถานที่ใช้

3.1.3 ด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกประกอบการใช้

3.1.4 ด้านวิธีใช้

4. การศึกษาความเชื่อโรชกลาง จะศึกษาในด้านต่อไปนี้

4.1.1 ด้านการแต่งกาย เช่น สี รูปแบบ

4.1.2 ด้านการปฏิบัติตนในอิริยาบถต่าง ๆ เช่นการกำหนดก้าวแรกของกาเดิน

4.1.3 ด้านการพบปะพูดจากับบุคคลต่าง ๆ เช่นบุคคลประเภทที่ควรพบหรือไม่

4.1.4 ด้านสวัสดิรักษา เช่น การรักษาความสะอาดของร่างกาย

4.1.5 ด้านอื่น ๆ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ประชากรที่ทำการตอบแบบสอบถามมีความตั้งใจจริง และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างเต็มที่

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ไสยศาสตร์ หมายถึง วิชาทางศรัทธา เชื่อถือหรือความคิดเห็นอันเนื่องด้วยเวทมนตร์คาถา

การใช้ไสยศาสตร์ หมายถึง การที่นักมวย ผู้ฝึกสอนหรือหัวหน้าคณะนำไสยศาสตร์มาใช้ในการแข่งขันมวยไทย

ความเชื่อ หมายถึง การที่หัวหน้าคณะ ผู้ฝึกสอน หรือนักมวย ยอมรับว่า สิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความจริง หรือเป็นสิ่งที่น่าไว้วางใจ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นความจริงตามหลักเหตุผลหรือหลักวิทยาศาสตร์ใดๆ

โชค หมายถึง พฤติกรรมที่หัวหน้าคณะ ผู้ฝึกสอน หรือนักมวย ได้ประพาดหรือละเว้นการประพาด แลส่วนผลดีมาให้

กลาง หมายถึง สิ่งที่หัวหน้าคณะ ผู้ฝึกสอน หรือนักมวย เห็นว่าสามารถบอกเหตุดีหรือร้าย ถ้าเป็นกลางร้าย ก็หมายถึงสิ่งบอกเหตุร้ายที่จะเกิดขึ้น หรือถ้าเป็นกลางสังหรณ์ จิตใต้สำนึกจะบอกเหตุว่าจะเกิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้น

ความเชื่อโชคกลาง หมายถึง การที่หัวหน้าคณะ ผู้ฝึกสอน หรือนักมวย ยอมรับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ว่าเป็นความจริงและไว้วางใจว่าสิ่งนั้นจะบอกหรือแจ้งผลดีมาให้แก่นักมวยในค่ายหรือคณะของตน

แชมเปียน หมายถึง นักมวยที่ได้รับการจัดอันดับตามระเบียบการจัดอันดับนักมวย การชิง และการป้องกัน ตำแหน่งแชมเปียนเวทที่ราชดำเนินและเวทที่ลุมพินี ในเดือนกันยายน พุทธศักราช 2536

สวัสดิรักษา หมายถึง การประพฤติปฏิบัติแต่ในสิ่งที่ดี ทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ เพื่อผลแห่งการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบนั้น จะช่วยคุ้มครองป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ และช่วยให้ผู้ปฏิบัติดีนั้น มีความสุข

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการใช้วิทยาศาสตร์และความเชื่อถือโรคกลางของแชมเปียนเวทที่มวยราชดำเนินและเวทที่มวยลุมพินี จากการจัดอันดับครั้งล่าสุด เดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2536 ในการแข่งขันมวยไทย
2. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ อาจนำความรู้ การปฏิบัติและประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษา ไปใช้ให้เป็นประโยชน์สำหรับนักมวยในค่ายของตน หรือในนักกีฬาประเภทที่มีการปะทะอื่น ๆ ต่อไป
3. ผลของการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องในโอกาสต่อไป